

KARTA PRZEDMIOTU

<i>Nazwa przedmiotu w języku polskim:</i> PRAWA CZŁOWIEKA		<i>Kod przedmiotu:</i> KNS/BW-IIP/O/03							
<i>Nazwa przedmiotu w języku angielskim:</i> HUMAN RIGHTS									
<i>Kierunek studiów:</i> Bezpieczeństwo wewnętrzne			<i>Profil:</i> praktyczny				<i>Poziom studiów:</i> II stopień		
<i>Specjalność/specjalizacja:</i> -			<i>Forma zaliczenia przedmiotu:</i> zaliczenie na ocenę				<i>Semestr studiów:</i> 2		
<i>Nazwa grupy zajęć:</i> zajęcia ogólne			<i>Język w jakim prowadzone są zajęcia:</i> polski						
<i>Tryb studiów</i>	<i>Forma zajęć</i>							<i>Ogólna liczba godzin</i>	<i>Liczba punktów ECTS:</i>
	<i>W</i>	<i>Ćw.</i>	<i>Konw.</i>	<i>Lab.</i>	<i>Proj.</i>	<i>Sem.</i>	<i>Zajęcia terenowe</i>		
<i>Tryb stacjonarny</i>	15	15	-	-	-	-	-	30	2
<i>Tryb niestacjonarny</i>	15	9	-	-	-	-	-	24	
<i>Jednostka realizująca przedmiot, wydział:</i> Kolegium Nauk Społecznych									
<i>Odpowiedzialny za opracowanie karty przedmiotu (tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko, adres e-mail):</i> dr Michał Grudecki, mgrudecki@wszop.edu.pl									
CEL PRZEDMIOTU									
C1.	Zaznajomienie studenta z ideą praw człowieka i ich historią.								
C2.	Uzyskanie wiedzy na temat źródeł praw człowieka i międzynarodowego oraz krajowego systemu ich ochrony.								
C3.	Uzyskanie wiedzy na temat wzajemnych relacji między prawami człowieka a bezpieczeństwem państwa.								
C4.	Zdobycie umiejętności i kompetencji społecznych związanych z działaniem na rzecz ochrony praw człowieka, zwłaszcza w środowisku zawodowym.								
WYMAGANIA WSTĘPNE									
1.	Wiedza na poziomie ukończonej szkoły średniej z zakresu historii, wiedzy o społeczeństwie i podstaw prawa.								

PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ		METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ	ODNIESIENIE DO:	
			TREŚCI PROGRAMOWYCH	KIERUNKOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ
EU1	Student w pogłębionym stopniu zna i rozumie koncepcję praw człowieka, ich historię oraz jej związek z prawem naturalnym, tradycją i religią oraz zależnościami kulturowo-społecznymi państw.	test jednokrotnego wyboru (pytania zamknięte) sprawozdania z pracy zespołowej prezentacja	W1, ĆW1	BWII K_W 01
EU2	Student zna katalog praw człowieka oraz najważniejsze środki ich międzynarodowej oraz krajowej ochrony.	test jednokrotnego wyboru (pytania zamknięte) sprawozdania z pracy zespołowej prezentacja	W2-W5, ĆW4-ĆW5	BWII K_W 03
EU3	Student w pogłębionym stopniu zna i rozumie konieczność oraz przypadki ograniczania praw i wolności człowieka w demokratycznym państwie prawa. Student zna i rozumie przypadki derogacji praw i wolności człowieka, zwłaszcza instytucje stanów nadzwyczajnych i ich związki z prawami człowieka.	test jednokrotnego wyboru (pytania zamknięte) sprawozdania z pracy zespołowej prezentacja	W2, ĆW2	BWII K_W 04
EU4	Student dostrzega i respektuje ograniczenia, jakie na walkę z zagrożeniami bezpieczeństwa państwowego nakładają standardy praw człowieka. Student umie pozyskiwać i wykorzystywać informacje dotyczące praw i wolności człowieka z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjnych.	test jednokrotnego wyboru (pytania zamknięte) sprawozdania z pracy zespołowej prezentacja	W2-W5, ĆW2, ĆW4, ĆW5	BWII K_U 03; BWII K_U 02
EU5	Student zna teorie dotyczące relacji między państwem a rynkiem, zna przepisy prawne dotyczące działalności gospodarczej oraz ocenia wpływ zmian w prawie na działalność gospodarczą	test jednokrotnego wyboru (pytania zamknięte) sprawozdania z pracy zespołowej prezentacja	W5, ĆW5	BWII K_W 09
EU6	Student posiada kompetencje do aktywnego działania w zakresie poszanowania praw i wolności człowieka, zarówno samodzielnie, jak i we współpracy z innymi osobami.	sprawozdania z pracy zespołowej prezentacja	ĆW3	BWII K_U 11
TREŚCI PROGRAMOWE				
L.p.	WYKŁAD	Liczba godzin		
		S	N	
W1	Temat: Podstawowe pojęcia i koncepcje praw człowieka. Zagadnienia: Pojęcie praw człowieka, w tym praw obywatelskich i praw fundamentalnych. Pojęcia praw podstawowych i wolności obywatelskich. Koncepcje praw człowieka.	3	3	
W2	Temat: Międzynarodowy system ochrony praw człowieka Zagadnienia: Systematyka praw człowieka w wybranych aktach prawnych z zakresu prawa międzynarodowego. Przesłanki i zakres ograniczeń praw oraz derogacji praw i wolności jednostki w prawie międzynarodowym.	3	3	

W3	Temat: Międzynarodowe środki ochrony wolności i praw. Zagadnienia: Międzynarodowy system ochrony praw człowieka: ochrona praw człowieka w systemie ONZ, ochrona praw człowieka w systemie Rady Europy oraz Unii Europejskiej.	3	3
W4	Temat: Prawa i wolności osobiste oraz ich ograniczenia. Zagadnienia: Godność człowieka w aktach prawa międzynarodowego oraz w Konstytucji RP. Zasada równości i niedyskryminacji. Prawo do życia i zakaz niehumanitarnego traktowania. Wolność myśli, sumienia i wyznania. Prawo poszanowania życia prywatnego i rodzinnego a prawo do informacji.	3	3
W5	Temat: Prawa i wolności polityczne i ekonomiczne oraz ich ograniczenia w kontekście rozwoju indywidualnej przedsiębiorczości Zagadnienia: Wolność zgromadzeń i stowarzyszania się – tworzenie organizacji mogących wpływać na kształtowanie polityki gospodarczej; dostęp do służby publicznej – tworzenie prawa i decydowanie o warunkach działalności gospodarczej, prawo do informacji – w tym o rynku, konkurencji; prawa wyborcze, prawo do składania petycji, wniosków i skarg. Wolności i prawa ekonomiczne – prawo własności, swoboda działalności gospodarczej, swoboda umów, socjalne – prawo do pracy, prawo do godziwych warunków pracy, prawo do zabezpieczenia społecznego.	3	3
RAZEM		15	15

FORMA I KRYTERIA ZALICZENIA WYKŁADU: test jednokrotnego wyboru (pytania zamknięte) - ocena ilościowa

L.p.	ĆWICZENIA	Liczba godzin	
		S	N
ĆW1	Temat: Geneza i ewolucja praw człowieka Zagadnienia: Historyczne uwarunkowania rozwoju praw człowieka. Kierunki ewolucji. Analiza wybranych faktów historycznych wpływających na potrzebę zapewnienia praw człowieka.	3	1
ĆW2	Temat: Ograniczanie oraz derogowanie praw i wolności człowieka. Zagadnienia: Analiza współczesnych problemów związanych potrzebą ograniczania praw człowieka (terroryzm, ochrona środowiska). Stany nadzwyczajne jako przesłanka ograniczania praw człowieka.	3	2
ĆW3	Temat: Pozarządowe organizacje praw człowieka. Zagadnienia: Działalność międzynarodowych organizacji działających na rzecz ochrony praw człowieka. Amnesty International, Helsińska Fundacja Praw Człowieka, Międzynarodowy Ruch Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężyca – sposoby działania.	3	2
ĆW4	Temat: Prawa osobiste i polityczne – aktualne wyzwania Eutanazja, aborcja i kara śmierci a prawo do życia. Wolność wypowiedzi, a wolność sumienia. Prawa społeczności LGBTQ. E-voting a zasady prawa wyborczego. Współczesne wyzwania prawa humanitarnego.	3	2
ĆW5	Temat: Prawa ekonomiczne, społeczne i kulturalne – aktualne wyzwania. Aktualne problemy zabezpieczenia społecznego. Ograniczenie wolności i praw w kontekście przedsiębiorczości (ochrona zdrowia i środowiska, ochrona konsumentów, ochrona konkurencji, bezpieczeństwo publiczne).	3	2
RAZEM		15	9

FORMA I KRYTERIA ZALICZENIA ĆWICZEŃ: sprawozdania z pracy zespołowej - ocena jakościowa, prezentacja - ocena jakościowa

METODY I FORMY DYDAKTYCZNE

1.	wykład konwersatoryjny
2.	dyskusja
3.	wykład informacyjny

NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE

1.	platforma e-learningowa
	biblioteki cyfrowe i zasoby online
2.	prezentacja multimedialna

OPROGRAMOWANIE			
1.	MS Powerpoint		
2.	Microsoft Office Professional Edition 2019		
OBCIĄŻENIE STUDENTA PRACĄ			
Forma aktywności		Liczba godzin na zrealizowanie aktywności	
		tryb stacjonarny	tryb niestacjonarny
1.	godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim	30	24
2.	samodzielne przygotowanie do zajęć	6	6
3.	przygotowanie do kolokwium, egzaminu i innych form	7	7
4.	udział w konsultacjach	2	2
5.	zapoznanie się z literaturą przedmiotu	5	11
SUMA GODZIN		50	50
LICZBA PUNKTÓW ECTS		2	2
LITERATURA PODSTAWOWA			
1.	M. Romańska, <i>Dobra osobiste i ich ochrona</i> , 2020, Legalis		
2.	W. Brzozowski, A. Krzywoń, M. Wiącek, <i>Prawa człowieka</i> , Warszawa 2018		
3.	J. Jaskiernia, <i>Europejski system ochrony praw człowieka</i> , Wyd. A. Marszałek, Toruń 2015		
4.	Wojcicka E., <i>Efektywna ochrona prawna jednostek</i> , Wyd. Podobiński, Częstochowa 2018		
LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA I ŹRÓDŁA PRAWA			
1.	A. Barut, <i>Prawa człowieka jako dekonstrukcja symboliki prawno-politycznej społeczeństwa ponowoczesnego</i> , Warszawa 2018.		
2.	A. Kalisz (red.), <i>Prawa człowieka – współczesne zjawiska, wyzwania, zagrożenia</i> , Sosnowiec 2015.		
3.	O. Sitarz, M. Grudecki, <i>The Rational Limits of the Criminalization of Abortion – Legal and Social Consequences of the Restrictive Approach</i> , „Medicine, Law & Society” 2022, nr 1		
4.	J. Jaskiernia (red.), <i>Europejski system ochrony praw człowieka: aksjologia, instytucje, efektywność</i> , Toruń 2015.		
5.	K. Urbaniak (red.), <i>Ochrona praw człowieka – zagadnienia praktyczne</i> , Poznań 2016.		
6.	H. Zięba-Załucka (red.), <i>System ochrony praw człowieka w RP</i> , Rzeszów 2015.		
7.	Konstytucja RP z dnia 2 kwietnia 1997 r.		
8.	Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych otwarty do podpisu w Nowym Jorku dnia 19 grudnia 1966 r.		
9.	Międzynarodowy Pakt Praw Gospodarczych, Społecznych i Kulturalnych otwarty do podpisu w Nowym Jorku dnia 19 grudnia 1966 r.		
10.	Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności sporządzona w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., zmieniona następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełniona Protokołem nr 2.		
11.	Karta Praw Podstawowych UE z dnia 7 grudnia 2000 r.		
INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE:			
1.	PLATFORMA MOODLE zawiera: <ul style="list-style-type: none"> ▪ materiały dydaktyczne do przedmiotu ▪ przedmiotowe efekty uczenia się ▪ zalecaną literaturę ▪ warunki i kryteria zaliczenia przedmiotu 		
2.	BIBLIOTEKA WSZOP zapewnia literaturę podstawową do przedmiotu oraz wybrane pozycje literatury uzupełniającej, w tym dostęp do zbiorów cyfrowych i Platformy IBUK Libra		
3.	ELEKTRONICZNY NIEZBĘDNIK STUDENTA zawiera: <ul style="list-style-type: none"> ▪ kierunkowe efekty uczenia się ▪ karty przedmiotów ▪ terminy konsultacji nauczycieli akademickich 		
4.	WIRTUALNY DZIEKANAT zawiera: <ul style="list-style-type: none"> ▪ harmonogram zajęć na bieżący semestr ▪ harmonogram sesji egzaminacyjnej ▪ ogłoszenia dotyczące organizacji roku akademickiego 		

5.	Ocena osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się z wykorzystaniem metod weryfikacji wymagających oceny jakościowej oznacza, że zakładane efekty zostały osiągnięte: <ul style="list-style-type: none"> ▪ w pełni – ocena bardzo dobry ▪ z niewielkimi niedociągnięciami – ocena dobry plus ▪ z brakami, które można uzupełnić – ocena dobry ▪ z istotnymi brakami, które można uzupełnić – ocena dostateczny plus ▪ z istotnymi brakami na minimalnym poziomie – ocena dostateczny lub ▪ nie zostały osiągnięte – ocena niedostateczny.
6.	Ocena osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się z wykorzystaniem metod weryfikacji wymagających oceny ilościowej oznacza, że zakładane efekty zostały osiągnięte: <ul style="list-style-type: none"> ▪ 91-100% sumy – ocena bardzo dobry ▪ 81-90% – ocena dobry plus ▪ 71-80% – ocena dobry ▪ 61-70% – ocena dostateczny plus ▪ 51-60% – ocena dostateczny lub ▪ 50% i mniej – ocena niedostateczny.
7.	Terminy egzaminów uzgadnia starosta roku z prowadzącym zajęcia
8.	Karta przedmiotu obowiązuje od roku akademickiego 2024/25